

של הכל. זהו שכתוב כי עמך, עמך שרוי, ולא נפרד ממך לעולמים, בחביבות של הכל. מקור חיים, משום שהיא מקור ומעין החיים, להוציא חיים לעץ העליון ולהדליק את הנרות. ועל זה אותו העץ נקרא עץ חיים, האילן שנטוע ונשרש משום אותו מקור החיים.

ועל זה באורך נראה אור. באורך - זה האור שנגזר לצדיקים לעתיד לבא, שכתוב (בראשית א) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹרֶךְ כִּי טוֹב. ומאותו אור עתידים ישראל להאיר בעולם הבא.

דבר אחר כי עמך מקור חיים וגו' - זה הקדוש ברוך הוא, שהוא עץ עליון באמצע הגן שאוחז את כל הצדדים. מה הטעם? משום שאחוז בו אותו (באותו) מקור חיים, ומעטר אותו בעטרות עליונות סביב הגן כמו אם שמעטרת את בנה על הכל. זהו שכתוב (שיר א) צִאֲנָה וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן וְגו'. ומשום כך כי עמך מקור חיים, ועל זה באורך נראה אור.

רבי יצחק אמר, כי עמך מקור חיים - זה הפה הגדול למעלה, כנגדו כהן גדול למטה. משום כך משפיע הפה שמן משחת קדש עליון למטה ומדליק מנורות למעלה. שהפה הגדול שלם בשלמות של שבעת הימים העליונים, ולהתעטר על הכל. כנגד זה שבעה ימי מלואים לכהן שלמטה, שימצא הכל כמו שלמעלה. ועל זה ימי המלואים נקראו ימי ההשלמה, כדי שישתלם הפה בשאר הימים האחרים להשלים שבעה כאחד. ואלה נקראים ימי מלואים,

דא שמן עלאה, דנגיד ולא פסיק לעלמין, דשריא בגו חכמה עלאה דכלא, הדא הוא דכתיב פי עמך, עמך שריא, ולא מתפרשא מנף לעלמין, בחביבותא דכלא. מקור חיים, בגין דהיא מקורא ומבועא דחיים, לאפקא חיים לאילנא עלאה, ולאדלקא בוצינין. ועל דא ההוא אילנא אקרי עץ חיים, אילנא דנטיע ואשתרשא בגין ההוא מקורא דחיים.

ועל דא באורך נראה אור. באורך: דא אור דנגזר לצדיקייא לזמנא דאתי, דכתיב, (בראשיתא) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹרֶךְ כִּי טוֹב. ומההוא נהירו זמינין ישראל לאנהרא (דף ל"ד ע"ב) לעלמא דאתי.

דבר אחר פי עמך מקור חיים וגו', דא קדשא בריך הוא, דאיהו אילנא עלאה במציעות גנתא, דאחיד לכל סטרין. מאי טעמא. בגין דאחיד ביה ההוא (ג"א ביהוא) מקור חיים, ואעטר ליה בעטרין עלאין סחרניה דגנתא. פאימא דמעטרא לברה על כלא, הדא הוא דכתיב, (שיר השירים ג) צִאֲנָה וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן וְגו'. ובגין כך פי עמך מקור חיים, ועל דא באורך נראה אור.

רבי יצחק אמר, פי עמך מקור חיים, דא כהן גדול לעילא, לקבליה כהן גדול לתתא. בגין כך, אנגיד פהנא משח רבות עלאה קדישא לתתא, ואדליק בוצינין לעילא. דכהן גדול שלים בשלימו דז' יומין עלאין, ולא תעטרא על כלא.

לקבר דא שבעת ימי מלואים, לכהנא דלתתא, לאשתפחא כלא כגוונא דלעילא. ועל דא ימי מלואים אקרון: יומי אשלמותא, בגין דישתלים פהנא בשאר יומין אחרנין, לאשלמא שבעה כחדא. ואלין ימי מלואים אקרון, בגין דאתאחדן שאר